MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
ABIGAIL LOFARO

Seduta tat-12 ta' Mejju, 2011

Citazzjoni Numru. 1355/1991/1

Gulia Curmi u zewgha Spiridione Curmi, Leli Curmi, Maria Carmela Curmi, Reverendu John Philip Curmi, Phyllis Tonna u zewgha Albinu Tonna u Josephine Farrugia

vs

Guzeppi Schembri u b'digriet tal-11 ta' Lulju 2007 il-gudizzju gie trasfuz f'isem Maria Tereza Schembri (ID 192652M), Marcellina Schembri (ID 322057M), Prassede Schembri (ID 588347M), Guza Schembri (ID 682945M), Nazzarena Fenech (ID 79256M) armla ta' Carmelo, Catherine Testa (ID 15562M) mart Carlo, Anthony Schembri (ID 635148M), Mario Schembri (ID 293651M) u Angelo Schembri (ID 232459M) sabiex ikomplu l-kawza minflok il-konvenut Guzeppi Schembri li miet fil-mori tal-kawza

Il-Qorti:

Rat ic-citazzjoni ippresentata mill-atturi fid-19 ta' Dicembru, 1991 li *in forza* taghha, wara li ppremettiew :

Illi l-atturi kellhom il-pussess u kienu jgawdu l-istess pussess tal-ghalqa diviza fl-art maghrufa bhala "Tal-Bebbux" accessibbli minn razzett minghajr numru (li qabel kien numerat 15) fi Mqabba Road, Zurrieq liema ghalqa hi posseduta minnhom u proprjeta' ta' l-attrici Gulia Curmi;

Illi l-konvenut arbitrarjament u vjolentament minghajr ma wera u ottjena l-kunsens tal-atturi dahal u okkupa parti mill-imsemmi ghalqa posseduta mill-atturi billi bejn it-12 u 13 ta' Novembru 1991 haratha u zera fiha, bhala konsegwenza ta' liema ivvjola lill-atturi mill-pussess taghhom fuq il-parti ta' l-imsemmija ghalqa issa okkupata mill-konvenut;

Illi b'dan l-agir il-konvenut ikkometta spoll ricenti kontra l-atturi u nezzaghhom mill-pussess ta' parti tal-imsemmi ghalqa;

Illi l-atturi ghandhom interess illi jergghu jigu mqieghda fil-pussess ta' dik il-parti tal-imsemmija ghalqa li kienet posseduta minnhom u li issa hija okkupata mill-konvenut;

Talbu li il-konvenut jghid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex ghar-ragunijiet premessi :

1. Tiddikjara illi kkometta spoll kontra l-atturi billi okkupa parti mill-imsemmija ghalqa;
2. Tikkundannah sabiex fi zmien qasir u perentorju li din l-Qorti tiffissa tnehhi kull haga li tostakola l-atturi fil-pussess tal-istess ghalqa fuq imsemmija u tqieghed lill-atturi lura fil-pussess tal-istess ghalqa;
3. Tawtorizza lill-atturi sabiex, fin-nuqqas illi l-konvenut jottempera ruhu mal-kundanna skond it-tieni talba, inehhu huma stess kull ostakolu li jista' jkun hemm ghall-pussess tal-istess ghalqa, u jiehdu lura l-pussess tal-istess parti

tal-imsemmija ghalqa taht is-sorveljanza jekk hemm bzonn ta perit li dina l-Qorti ghandha tinnomina ghal dan l-iskop;

Bl-ispejjez kontra l-konvenut li huwa ngunt ghas-subizzjoni;

Rat id-dikjarazzjoni u il-lista tax-xhieda ta’ l-atturi;

Rat in-nota ta’ l-eccezzjonijiet tal-konvenut, li in forza taghha huwa eccepixxa :

Illi t-talbiet attrici ghandhom jigu michuda bl-ispejjez stante illi huma nfondati kemm fil-fatt u fid-dritt stante illi mhux minnu illi l-konvenut ikkommetta spoll kontra l-atturi jew okkupa parti mill-ghalqa posseduta mill-atturi peress illi huwa dejjem zamm ruhu mal-konfini maghmula fil-kuntratt ta’ divizjoni datat 11 ta’ Ottubru 1979 in atti tan-Nutar Joseph Raphael Darmanin;

Salv ecezzjonijiet ulterjuri;

Rat id-dikjarazzjoni u il-lista tax-xhieda tal-konvenut;

Rat id-digriet taghha tal-15 ta’ Frar 1993 li permezz tieghu hatret lil Dr Mark Chetcuti bhala perit legali bl-assistenza tal-Perit Anthony Bailey bhala perit tekniku, bis-soliti fakoltajiet.

Rat id-digriet tagha tat-13 ta’ Frar 1998 li permezz tieghu irrevokat l-inkarigu tal-perit tekniku u issostitwietu bil-Perit Tekniku Joseph Jaccarini bl-istess inkarigu.

Rat id-digriet taghha tal-25 ta’ Marzu 1998 li permezz tieghu issostitwiet lill perit tekniku bil-Perit Albert Fenech, bl-istess inkarigu.

Rat id-digriet taghha tat-12 ta’ Mejju, 1998 li permezz tieghu issostitwiet lill-perit tekniku bil-Perit Anthony Bailey, li gie riaffermat fl-inkarigu tieghu.

Rat id-digriet taghha tal-10 ta' Gunju 2004 li permezz tieghu issostitwiet lill-perit tekniku bil-Perit Godwin Abela, bl-istess fakoltajiet.

Rat id-digriet taghha tat-2 ta' Mejju 2007 li permezz tieghu hatret lil Michelle Camilleri bhala "surveyor" sabiex tassisti lill-perit tekniku fil-kejl ta' l-art.

Rat ir-rapport tal-perit tekniku, mahluf minnu waqt is-seduta tad-9 ta' Jannar 2008.

Rat ir-relazzjoni tal-perit legali, minnu mahlufa waqt is-seduta tad-19 ta' Mejju 2009.

Semghet lix-xhieda li gew prodotti.

Rat il-provi li tressqu, id-dokumenti li gew esebiti u l-atti kollha.

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet.

Rat illi l-kawza thalliet ghas-sentenza ghallum.

Ikkunsidrat :

Rat illi l-perit tekniku silet punti rilevanti tax-xhieda illi inghatat, illi il-Qorti sejra tikwota, a skanz ta' ripetizzjoni.

- "L-attur **Emanuel Curmi** xehed illi wara li saret id-divizjoni tal-art in kwistjoni f'1979, tpoggew xorok fl-art biex jiddividu l-porzjon ta' ommu minn dik tal-konvenut. Xehed li dawn ma baqghux hemm f'Lulju 1991. Xehed li l-konvenut invada parti mill-art ta' ommu, feles art minn wisgha ta' tlett piedi sa hames piedi, u haratha. Xehed li hu gab perit biex jindikalu fejn kellhom ikunu x-xorok. Xehed ukoll li kien hemm salib ahmar fuq il-hajt tas-sejjieh tal-ghalqa li gie spustat billi nhatt il-hajt u rega nbena f'post iehor. Xehed ukoll illi bejn 1985 u 1991 ma' setghux jidhlu fl'ghalqa peress illi l-konvenut kien ghalaq l-access pero dan infetah wara 1991. Meta rega' dahal ha mieghu il-perit Balzan biex jerga jpoggi l-gebel fl-art kif kienu peress illi l-hofor kienu ghadhom hemm u l-perit ha l-kejl

biex jivverifika l-linja tal-qasma. Xehed illi wara 1987, l-gvern kien esproprja parti mill-ghalqa biex jghaddi triq.

- Il-perit **Mario Balzan**, permezz ta' affidavit, xehed illi gie mqabbad mill-atturi biex imur fl-ghalqa u jiccekkja jekk il-konfini tal-parti taghhom tal-istess ghalqa jaqblux mal-pjanta ta' divizjoni li kien ghamel il-perit Anthony Zammit kif ukoll pjanta tal-perit Jaccarini. Xehed li mar fl-ghalqa u sab li l-marka fuq il-hajt tas-sejjieh fuq ix-Xlokk kienet f'postha pero ma setghax jikkonferma l-marka fuq il-majjistral peress illi minflok id-distanza ta' 90.6 metri mid-dar ta' Giulia Curmi sab biss 89.6 metri w cioe metru anqas. Xehed illi minn tarf iehor, wara diversi kalkoli u kejl, sab li Guzeppi Schembri dahal 2.73 metri fl-ghalqa tal-atturi.

- Il-konvenut **Joseph Schembri** xehed l-ghalqa in kwistjoni giet diviza bejnu, Giulia Curmi u huh Pietru Schembri. Xehed li hu qatt ma dahal jew zera xi parti tal-ghalqa li ma kienitx tieghu w dejjem zamm fil-konfini skond il-kuntratt ta' divizjoni. Xehed li kien hemm salib ahmar fuq il-linja divizorja li ghadu hemm sallum u li huh Pietru kien pogga xorok midfuna fil-hamrija biex jiddividi t-tlett partijiet. Xehed li qatt ma kien ghalaq l-access lill-atturi w li dawn kienu ttraskuraw il-parti taghom u hekk il-linja divizorja inqalghet. Xehed li fil-kuntratt ta' divizjoni kien hemm provdut li jekk issir zvilupp ta' bini u triq, allura ma kienx hemm bzonn aktar tal-access mill-passagg. Xehed illi f'xi zmien, parti mill-art tal-attrici giet esproprjata."

Illi sussegwentement, il-perit tekniku ghamel is-segwenti konsiderazzjonijiet :

"KONSIDERAZZJONIJIET

Wara li ha konjizzjoni tal-atti u tax-xhieda migbura mill-perit legali u wara li ghamel access biex issir is-*survey* tal-art in kwistjoni, l-esponent jelenka s-segwenti konsiderazzjonijiet:
1. illi l-kundizzjoni presenti tal-ghalqa in kwistjoni hi ferm differenti minn mindu giet intavolata l-kawza w cioe li ma

hemm ebda sinjali mal-hitan li jistghu jindikaw xi linja divizorja li kienet giet immarkata w li sar zvilupp fuq parti mill-ghalqa, din id-differenza hi indikata fil-kopji tas-*survey sheets* hawn annessi mmarkati A u B, A turi l-ghalqa bl-isfar kif kienet originarjament meta giet diviza l-art f'1979 waqt li B tindika ukoll bl-isfar x'baqa mill-ghalqa wara li sar l-izvilupp fuq parti minnha;

2. illi fil-kuntratt ta' divizjoni, Dok MC1, fl'ewwel pagna paragrafu 2) hemm deskrizzjoni u kejl tal-ghalqa in kwistjoni liema kejl hu indikat bhala kejl ta' 6,182.50 metri kwadri;

3. illi fl-istess divizjoni din l-ghalqa inqasmet fi tlett porzjonijiet ugwali b'kejl ta' 2,107 metri kwadri kull porzjon apparti l-passagg li baqa' in komuni, dan ifisser illi t-tlett porzjonijiet wahedhom jammontaw ghal kejl ta' 6,321 metri kwadri w cioe 138.50 metri kwadri aktar milli kien hemm art disponibbli;

4. illi is-survey li ghamel l-esponent taqbel perfettament mill-aspetti ta' arja w konfini, mal-pjanta annessa mal-kuntratt ta' divizjoni kif muri mis-superimpozizzjoni ta' wahda fuq l-ohra murija fuq Dok C hawnhekk annessa;

5. illi meta l-ghalqa originali giet imkejla dan l-ezercizzju rrizulta f'kejl ta' 6,535 metri kwadri w cioe 352.50 metri kwadri aktar minn dak imsemmi fil-kuntratt ta' divizjoni f'paragrafu 2 hawn fuq;

6. illi saret verifika fuq il-pjanta tad-divizjoni u tkejlu l-porzjonijiet kif gew imqassmin u murija fuq Dok D hawnhekk anness, u rrizulta li Guzeppi Schembri kellu porzjon ta' kejl ta' 2,261 metri kwadri, Peter Schembri kellu porzjon ta' kejl ta' 2,100 metri kwadri w Giulia Curmi kellha porzjon ta' Kejl ta' 2,174 metri kwadri, liema porzjonijiet ma jirriflettux ugwaljanza fit-tqassim tal-ghalqa; it-totali ta' dan il-kejl gie jammonta ghal 6,535 metri kwadri li jigi jaqbel mal-kejl attwali tal-ghalqa kif verifikat mis-survey li qablet mal-pjanta tad-divizjoni oriiginali;

7. illi sabiex issir divizjoni gjusta, il-kejl tal-ghalqa kif verifikat ta' 6,535 metri kwadri jrid jinqasam fi tlett porzjonijiet ugwali ta' 2,178.34 metri kwadri kull porzjon u bil-konfini skond kif murija fil-pjanta annessa Dok E.

8. illi fuq l-istess Dok E il-linja tad-divizjoni originali murija bl-ahmar trid tigi spustata ghal dik murija bl-ahdar fejn il-porzjon ta' Gulia Curmi irid jizdied bl-arja mmarkata blu skur u l-porzjon ta' Peter Schembri irid jizdied bl-arja mmarkata ahmar skur sabiex it-tlett porzjonijiet jigu ndaqs."

Illi il-perit tekniku ghalhekk wasal ghas-segwenti konkluzjonijiet :

"KONKLUZJONIJIET
L-esponent jissottometti bir-rispett il-konkluzjonijiet tieghu li jitrattaw biss punti teknici w jeskludu materja ta' natura legali mhux kompetenza tieghu:
(i) illi fl-opinjoni tieghu il-pjan ta' divizjoni tal-ghalqa in kwistjoni mhejji skond il-kuntratt datat 11 ta' Ottubru 1979 fl-Atti tan-Nutar Joseph Raphael Darmanin u l-pjanta annessa mieghu maghmula mill-perit Anthony Zammit, ma kienx korrett billi l-kejl tal-ghalqa, indikat fl-istess kuntratt bhala 6,182.50 metri kwadri, kien zbaljat peress illi dan il-kejl fil-fatt gie stabbilit bis-survey ghal 6,535 metri kwadri;
(ii) illi fl-opinjoni tieghu, sussegwenti ghall-paragrafu (i), l-ghalqa in kwistjoni trid terga tinqasam fi tlett partijiet ugwali kif muri fil-pjanta Dok E hawnhekk annessa w dan a volja fil-prezent m'ghadx hemm l-istess konfigurazzjoni li kien hemm fi zmien id-divizjoni originali peress illi parti mill-ghalqa giet zviluppata; b'dana kollu l-linja divizorja korretta tista' tigi mmarkata."

Ikkunsidrat :

Illi l-perit legali ghamel is-segwenti sunt tal-fatti illi irrizultaw mix-xiehda illi giet migbura :

"Din hi kawza ta' spoll naxxenti minn kuntratt ta' divizjoni tal-11 ta' Ottubru 1979, Atti Nutar Raphael Darmanin (Dok MC1) fejn giet diviza l-art maghrufa bhala Tal-Bebbux, accessibbli minn razzett fi Mqabba Road, Zurrieq. L-art giet maqsuma fi tlett porzjonijiet bejn il-kontendenti jew l-awturi taghhom b'porzjon A ighajjat lill-konvenut Guzeppi Schembri, porzjon B ighajjat lil Pietru Schembri u porzjon

C ighajjat lill-attrici Giulia Curmi. Dawn il-porzjonijiet kellhom ikunu ta’ kejl ugwali ta’ circa 2107 metri kwadri kull porzjon skond kif indikat mill-perit Anthony Zammit fil-pjanta li rrediga Dok. MC2, annessa mal-istess kuntratt.

L-allegazzjoni tal-attrici hi illi Guzeppi Schembri sposta l-linja divizorja li kienet saret bid-divizjoni u usurpa ghalih parti mill-ghalqa appartenenti lill-attrici.

Il-konvenut jichad tali invazjoni u jallega li hu dejjem zamm mal-konfini tal-kuntratt ta’ divizjoni.

Mix-xiehda ta’ Leli Curmi bin Giulia jirrizulta illi meta saret id-divizjoni tpoggew xorok midfuna fl-art biex jiddelineaw l-art ta’ ommhom minn dik tal-konvenut. Bejn l-1985 u Lulju 1991 il-konvenut kien ghalqilhom l-access ghall-ghalqa. Pero meta dahal fl-ghalqa f’Dicembru 1990 induna li x-xorok kienu tnehhew pero kienu ghadhom jidhru t-tlett toqob fil-hamrija fejn qabel kien hemm ix-xorok. Hu pogga cnagen fuq wahda mit-toqob. F’Lulju 1991 ommu dahlet formalment fl-art, wara kawza bil-pulizija kontra l-konvenut. It-toqob kienu ghadhom hemm. Inoltre mal-hajt li hemm mal-genb tal-ghelieqi kien hemm salib ahmar li wkoll juri d-delinejazzjoni tal-linja divizorja. Pero meta dahal fl-ghalqa nduna li parti minn dan il-hajt tas-sejjiegh bis-salib kien inhatt u spustat billi nbena f’parti ohra. Bejn it-12 u 13 ta’ Novembru, il-konvenut harat parti mill-ghalqa fejn kien hemm it-toqob maghmula bix-xorok u parti mill-ghalqa ta’ omm ix-xhud u b’hekk invada l-art ta’ ommu minn tlieta sa hames piedi. Dan seta’ jikkonfermah mir-ritratti li kellu d-dar u r-rapport li ghamillu l-perit Balzan li qabbad ghal dan l-iskop.

Il-perit Balzan xehed li hu mar fuq l-ghalqa in kwistjoni f’Novembru jew Dicembru 1991. Hu kkonferma l-marka tal-konfini fuq naha tal-ghalqa u din il-marka kienet f’postha u taqbel mal-pjanta tal-perit Zammit, cioe` tletin metru ‘l boghod mid-dwejra. Imma l-marka fuq il-hajt ‘l iehor kienet spustata b’metru fl-ghalqa tal-attrici. Dan seta’ jikkonstatah ukoll mill-pjanti li kien irridega l-perit Zammit u l-kejl hadu minn tarf il-bini ta’ Giulia Curmi sa tarf l-ghalqa tal-konvenut ghall-habta tal-1994. Leli Curmi

qallu li minn naha tal-ghalqa li messet lil Pietru Schembri, il-konvenut kien dahlilhom tmien piedi u dan seta’ jigi konstatat mill-kejl mil-moghdija li tmiss mal-propjetajiet ta’ Pietru Schembri u Guzeppi Schembri. Hu mar u rega’ ha l-kejl u l-linja divizorja ghamilha skond il-pjanta tal-perit Zammit li qeghda 24.4 metri mill-hajt tas-sejjiegh fuq in-North West tal-ghalqa. Din il-linja divizorja li tifred l-parti tal-ghalqa ta’ Pietru ma dak ta’ Guzeppi tmiss man-nofs il-moghdija 2.73 metri ‘l hemm minn tarf il-bini tal-Home Ownership Scheme u jekk il-parti tal-ghalqa li qed jahdem il-konvenut tmiss ma tarf dan il-bini, ifisser li l-konvenut dahal 2.73 metri fl-ghalqa ta’ Curmi. Dan hu kollu riportat f’Dokument MB3 mal-affidavit tal-perit.

Il-konvenut jixhed biss li hu hadem biss il-porzjoni tieghu u dejjem zamm mal-konfini. Qal li hemm sinjal forma ta’ salib fuq il-linja divizorja li ghadu hemm. Qal li peress li ta’ Curmi hallew l-art zdingata, il-linja divizorja nqalghet pero ma jafx kif. Qal li hu qatt ma ghalaq access lill-atturi izda fil-pjanti jidher passagg li kellu jinghalaq meta jsir access mat-triq. Billi t-triq infethet fl-1983, dan il-passagg ma baqax uzu ghalih.”

Il-perit legali ghamel is-segwenti konsiderazzjonijiet fir-relazzjoni tieghu :

<u>“Konsiderazzjonijiet</u>

Din hi x-xiehda kollha fl-imsemmija kawza li fattwalment giet komplikata billi parti mill-art, ghalkemm mhux dik ta’ bejn il-kontendenti, saret triq, il-konvenut lahaq miet fil-mori u x-xiehda tieghu waqfet fin-nofs, il-kawza twalet irragonevolment u l-marki jew posti li setghu jghinu lill-esponenti u l-perit tekniku fattwalment ma ghadhomx hemm.

Minn jallega jrid jipprova dak li qed isostni. F’kawza ta’ spoll ‘de recenti’ jew privileggjat, iridu jigu ppruvati s-segwenti elementi, cioe` l-pussess jew id-detenzjoni tal-ispoljat u l-ispoll tal-ispoljatur (Vol. XXX P.11 p.238). Dan il-pussess fil-mument li jsehh l-att spoljattiv irid ikun *un possesso de fatto (Vol. XXV111.P1 p.505*’ jew *possesso*

effettivo, anki wiehed qasir hafna u sahansitra momentarju (Vol. XXXVII, P11 p.642). Dan iffisser li f'azzjoni ta' din ix-xorta dak li jikkoncerna mill-qrib lill-gudikant hi t-tutela tal-pussess u li jassikura, fejn hekk jinhass mehtieg, illi kull att arbitrarju li jmur kontra l-volonta` tal-persuna spoljata jigi mwarrab u l-persuna spoljata debitament riintegrata – *spoliaties ante omnia restituendum*.

Kif qalet il-Qorti fil-kawza **Maria Dolores Fenech et vs Charles Mifsud,** App, 7 ta' Ottubru 1997, apparti t-tlett rekwiziti klassici tal-arto polii, cioe` (a) possedisse; (b) spoliatus fuisse u (c) infra bimextre deduxisse, irid jigi ppruvat ukoll l-element tal-pregudizzju li l-azzjoni ta' min jispolja jkun qed jikkreja lill-ispoljat.

Tenut kont tal-aspetti legali, l-esponenti hu tal-fehma illi l-atturi ppruvaw li kellhom il-pussess guridiku u fattwali tal-porzjoni art hekk kif maqsuma fid-divizjoni tal-1979, cioe` li kull porzjon kellu jkun ta' circa 2107 metri kwadri. Jirrizulta wkoll illi sa Lulju 1991 meta l-atturi dahlu fl-ghalqa d-delimitazzjoni bejn l-art taghhom u dik tal-konvenut kienet ghadha evidenti ghalkemm ix-xorok ma kinux ghadhom hemm mal-art.

F'Novembru 1991 l-atturi jilmentaw li l-hofor fl-art li thallew meta tnehhew ix-xorok gew imwittija mill-konvenut billi hu harat mhux biss l-art tieghu izda anki in parti dik tal-atturi. L-estent tal-invazjoni, stante nuqqas ta' provi vizivi, saret mill-perit tekniku mqabbad minnhom li ha l-kejl tal-ghalqa ezistenti ma dak li seta' jikkonstata minn punti ta' riferiment u kejl mill-pjanta originali annessa mal-kuntratt ta' divizjoni.

Il-perit tekniku mqabbad mill-Qorti li wkoll qed jiffirma din ir-relazzjoni ha konjizzjoni tal-osservazzjonijiet u rizultanzi tal-perit u wara li b'mod xjentifiku u modern ghamel is-superimpozizzjoni tal-pjanta originali mal-kejl li l-partijiet kellhom bil-kuntratt tad-divizjoni u l-izball evidenti li jidher fil-kejl tal-pjanta annessa mal-kuntratt originali, kien tal-istess opinjoni li hemm diskrepanza bejn l-art tal-atturi

minn dak tal-konvenut kif stabbilit ukoll izda b'mod differenti mill-perit tal-atturi, Dok MB3.

Mill-kejl fil-pjanti tieghu, Dok E annessa mar-rapport, il-perit tekniku infatti rrizultalu illi fil-fatt il-linja divizorja tal-ghalqa tal-konvenut kellha tirtira 3.23 metri u l-linja divizorja testendi b'dan il-kejl il-wisa kollu fl-art tal-konvenut. Tali spostar ta' linja divizorja hi intiza biex il-kontendenti jigi li hadu l-istess kejl ta' art kif kienet l-intiza bejn il-partijiet fil-kuntratt tad-divizjoni.

L-esponenti jifhem illi tali kostatazzjonijiet tal-perit tekniku huma iktar relevanti f'kawza petitorja bejn il-partijiet jew kawza bbazata fuq premessi u talbiet differenti minn kawza ta' spoll fejn l-interess u l-isfera ta' indagini twassal biss sabiex jigi identifikat u rettifikat spussess u mhux necessarjament kostatazzjoni ta' titolu pero r-rapport tekniku jservi wkoll biex juri illi anki fejn qed jikkupa l-konvenut anki minghajr l-ispoll hu errat.

Madankollu meta tqis il-provi mressqa mill-atturi l-esponenti hu sodisfatt illi fil-fatt il-konvenut kien l-unika persuna li seta' nehha l-marki evidenti ta' divizjoni bejn il-propjetatjiet.

Il-konvenut hu sieket fuq l-allegazzjonijiet attrici pero ma jichadx li hu harat l-art tieghu. Del resto hi l-art tieghu li qeghda biswit tal-atturi u hu biss semmai ghamel xi xoghlijiet fuq l-art. Il-konvenut kien pjuttost taciturn fir-risposti ghad-domandi li sarulu fl-unika seduta li fiha xehed u l-esponenti hu tal-fehma li l-konvenut ma eliminax il-prezunzjoni li kien l-unika persuna li seta' bl-azzjoni tieghu oblitera s-senjalazzjoni tad-divizjoni bejn l-artijiet.

L-esponenti jissottometti illi gie ppruvat sodisfacentement illi l-konvenut ikkommetta spoll fil-konfront tal-atturi u dan skond ma jirrizulta almenu mid-dokument MV3 tal-perit Balzan prodott mill-atturi.

Il-kwistjoni li tibqa' hi dwar kemm ghandu jirtira l-konvenut biex l-ispoll jigi riintegrat. L-espert tekniku fuq bazi xjentifika u preciza jghid li l-konvenut ghandu jirtira 3.23

metri fl-art tieghu biex il-partijiet jigu li ghandhom art ugwali. Pero l-esponenti ma jahsibx li f’dan il-kaz tali rtirar ikun gustifikabbli tenut kont in-natura tal-kawza promossa u x-xiehda tal-perit Balzan li jindika li skond ma jirrizulta mill-pjanta annessa mall-kuntratt ta’ divizjoni abbracjata ma punti ta’ riferimenti cari jidher li almenu sal-1994 il-konvenut kien invada l-art tal-atturi 2.73 metri.

Ghalhekk l-esponenti jissottometti illi l-atturi ppruvaw illi l-konvenut ikkommetta spoll fil-konfront taghhom u ghandu jirtira 2.73 metri ‘il gewwa fl-art tieghu, il-wisa kollha tal-istess art fejn din tiddividi minn dik tal-atturi u l-punt divizorju jigi mmarkat hemm.”

Illi l-Qorti tiddikjara illi hija taqbel pjenament mas-sottomissijiet u il-konkluzjonijiet illi ghalihom waslu l-esperti gudizzjarja minnha mahtura u ghalhekk qeghda taddotta ir-rapporti taghhom u taghmilhom bhala taghha.

Illi f’dan ir-rigward il-Qorti tinnota illi hadd mill-partijiet ma talab il-hatra ta’ periti addizzjonali u hadd mill-partijiet ma ghamel eskussjoni tar-rapporti ta’ l-esperti gudizzjarji mahtura mill-Qorti.

Ghaldaqstant u ghar-ragunijiet kollha fuq imsemmija, il-Qorti qeghda taqta u tiddeciedi din il-kawza billi filwaqt illi tichad l-eccezzjoni tal-konvenut, tilqa t-talbiet attrici, tiddikjara illi l-konvenut ikkommetta spoll kontra l-atturi billi okkupa parti mill-imsemmija ghalqa u tikkundanna lill-konvenut sabiex fi zmien xahar millum jirtira 2.73 metri ‘il gewwa fl-art tieghu, il-wisa kollha tal-istess art fejn din tiddividi minn dik tal-atturi u l-punt divizorju jigi mmarkat hemm. Illi fir-rigward tat-tielet talba attrici, il-Qorti tawtorizza lill-atturi sabiex jekk il-konvenut jonqos milli jottempera ruhu mal-ordni tal-Qorti, inehhu huma stess kull ostakolu li jista’ jkun hemm ghall-pussess tal-istess ghalqa, u jiehdu lura l-pussess tal-parti tal-ghalqa kif ordnat mill-Qorti taht is-sorveljanza tal-Perit Godwin Abela, li l-Qorti qeghda tinnomina ghal dan l-iskop; Bl-ispejjez kontra il-konvenuti.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------